

Til bestyrelsen og direktionen

19. december 2013

Ref. CLA

J.nr. 10120-0015

Orienteringsbrev fra Finanstilsynet om regnskabsaflæggelse for 2013 for kreditinstitutter m.fl.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

I dette brev orienteres om forhold, som kreditinstitutterne skal være opmærksomme på ved aflæggelse af årsrapporten for 2013.

Først beskrives de ændringer til regnskabsbekendtgørelsen, som har virkning fra og med aflæggelsen af årsrapporten for 2013. I denne forbindelse orienteres tillige om mulighederne for aflæggelse af årsrapport på engelsk.

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Herefter orienteres der om en række observationer, som tilsynet har gjort i forbindelse med regnskabskontrollen om blandt andet dagsværdimåling af finansielle instrumenter i niveau 3 og oplysninger om kredit- og likviditetsrisiko. I relation hertil orienteres der tillige om mulighederne for at aflægge mere relevante og fokuserede årsrapporter og om tilsynets udgangspunkt ved værdiansættelse af landbrugsjord.

Sidst orienteres der om revisionsmæssige forhold, som kreditinstitutterne skal være opmærksomme på i forbindelse med revisionen af årsrapporten for 2013 og valg af revisor på generalforsamlingen eller repræsentantskabsmødet i 2014.

Regler, der træder i kraft ved aflæggelse af årsrapport for 2013

I januar 2013 blev der gennemført en række ændringer i regnskabsbekendtgørelsen for kreditinstitutter mv.¹. De væsentligste ændringer i forhold til den tidligere regnskabsbekendtgørelse er følgende:

- 1) Der er foretaget en præcisering for så vidt angår, hvordan sparekasser, der har garantkapital, der opfylder kriterierne for at være egenkapital, skal postere renter af garantkapital. Sparekasserne

¹ Bekendtgørelse nr. 113 af 7. februar 2013 der erstatter bekendtgørelse nr. 312 af 30. marts 2012 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

skal præsentere renter af garantkapital, der er posteret under egenkapitalen, som en overskudsfordeling. Ændringen fremgår af §§ 26 og 133.

- 2) Der er indført en ny bestemmelse vedr. principperne for måling til dagsværdi. Den ny bestemmelse præciserer de generelle principper for måling til dagsværdi og vil finde anvendelse i alle tilfælde, hvor et aktiv eller en forpligtelse skal måles til dagsværdi. Ændringen har til formål at afspejle den ændring i IFRS, der er gennemført ved udstedelsen af IFRS 13. Den ny bestemmelse fremgår af § 38 a og erstatter §§ 47 og 48.
- 3) Omklassificeringsreglen i § 55, stk. 5, er ændret, således at omklassificering fra måling til dagsværdi til måling til amortiseret kostpris nu kun kan finde sted, hvis det pågældende aktiv på tidspunktet for første indregning kan omfattes af kategorien "udlån og tilgodehavender". Det vil nu ikke længere være tilstrækkeligt, at det vurderes, at markedet ikke længere er aktivt for det pågældende aktiv. Ændringen gælder dog ikke, hvis der er indtruffet "sjældne omstændigheder". Med ændringen bringes de danske regler for omklassificering i overensstemmelse med IFRS.
- 4) I lov om finansiel virksomhed § 79 a, er der indført krav om, at finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder, der enten er børsnoterede eller har en balancesum på 500 mio. kr. eller derover i to på hinanden følgende regnskabsår, skal opstille måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og udarbejde en politik for at øge andelen af de underrepræsenterede køn i virksomhedens øvrige ledelsesniveauer. Kravet om at udarbejde en politik for det underrepræsenterede køn på øvrige ledelsesniveauer gælder dog ikke virksomheder, der har beskæftiget færre end 50 medarbejdere i det seneste regnskabsår. Virksomheder, der bliver omfattet af kravet i § 79 a, skal i henhold til de nye oplysningskrav i regnskabsbekendtgørelsen, § 135 a, redegøre for status for opfyldelse af det opstillede måltal samt redegøre for deres politik.

Ud over ovenstående ændringer i regnskabsbekendtgørelsen, er der en række mindre tilpasninger, som gengives nedenfor:

- 5) Den ny bestemmelse i § 39, stk. 9, giver i særlige tilfælde finansielle virksomheder mulighed for at udarbejde deres regnskab i en anden præsentationsvaluta end danske kroner eller euro, efter at Finanstilsynet har givet tilladelse hertil. Det vil dog fortsat være et krav, at regnskabsindberetninger til Finanstilsynet foretages i danske kroner.

- 6) Ændringen i § 49 præciserer, at en aftale om at købe egne aktier udgør en forpligtelse for virksomheden af samme størrelse som den aftalte købesum.
- 7) Der er foretaget ændringer i § 67 a, stk. 2, og § 68, stk. 1 og 2, for at afspejle de ændringer der er gennemført i IAS 19 samt for at præcisere, hvad bekendtgørelsen i lighed med IAS 19 tillader. I § 79, stk. 2, er der sket en tilføjelse til opremsningen af de indtægter og omkostninger, der skal indregnes i anden totalindkomst, som følge af ændringen i § 68, stk. 2.
- 8) I § 135, stk. 3-8, er der sket tilføjelser med henblik på at ensarte bestemmelsen med den tilsvarende bestemmelse i årsregnskabslovens § 99 a efter ændringen ved lov nr. 546 af 18. juni 2012 om mæglings- og klageinstitution for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Herudover har der fra regnskabsaflæggeres side været stor interesse for, hvorvidt årsrapporten udelukkende kan udarbejdes på engelsk. Folketinget vedtog den 3. december 2013 en lov om ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven og forskellige andre love² som tillader, at årsrapporter kan udarbejdes på engelsk. Loven omfatter også finansielle virksomheder, der er omfattet af selskabsloven, og den indeholder ændringer til lov om finansiell virksomhed, således at også finansielle virksomheder, der ikke er aktieselskaber, omfattes af tilsvarende ændringer gennemført i selskabsloven.

Muligheden for at udarbejde årsrapporter på engelsk kan anvendes allerede for årsrapporterne for 2013. Det er en forudsætning, at generalforsamlingen forud for godkendelsen af årsrapporten for 2013 har vedtaget, at denne kan aflægges på engelsk.

Vejledning til bilag 10 regnskabsbekendtgørelsen

Finanstilsynet har sendt en vejledning til regnskabsbekendtgørelsens bilag 10 om uddybende retningslinjer vedrørende individuelle nedskrivninger og hensættelser i høring den 13. december 2013. Høringsfristen er den 13. januar 2014.

Oplysninger om finansielle instrumenter målt i niveau 3

Finanstilsynet har i 2013 set på nogle af de største danske pengeinstitutters oplysninger om finansielle instrumenter målt til dagsværdi, hvor indregning og måling er baseret på input, der ikke stammer fra observerbare markeds-

---

² LOV nr. 1367 af 10/12/2013

data (dagsværdihierarkiets³ niveau 3). Finanstilsynet finder på baggrund heraf, at der er behov for forbedringer af de oplysninger, der gives.

Tilsynet vil i den forbindelse påpege vigtigheden af, at virksomhederne i årsrapporterne får givet tilstrækkelige oplysninger om niveau 3 instrumenter henset til den usikkerhed, der knytter sig til værdiansættelsen af disse som følge af, at målingen i høj grad afhængig af, hvilke antagelser virksomhederne benytter.

I denne forbindelse skal tilsynet gøre opmærksom på den nye standard om dagsværdi (IFRS 13), som træder i kraft for regnskabsår, der er påbegyndt 1. januar 2013 eller senere, og som de virksomheder, der anvender IFRS derfor skal anvende i årsrapporten for 2013.

I standarden grupperes dagsværdier i 3 niveauer (dagsværdihierarkiet) afhængigt af, hvilke input der er anvendt ved dagsværdiberegningen.

Niveau 1 input er noterede priser i aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser, som virksomheden kan få adgang til på målingstidspunktet. Niveau 2 er input ud over noterede priser inkluderet i niveau 1, som man enten direkte eller indirekte kan observere for aktiver eller forpligtelsen. Niveau 3 input er ikke observerbare input for aktivet eller forpligtelsen.

Standarden præciserer blandt andet, hvilke oplysninger der skal gives for aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi efter første indregning. Standarden indeholder en række nye oplysningskrav vedrørende finansielle instrumenter i niveau 3⁴, der skal gives for *hver* gruppe⁵ af virksomhedens aktiver og forpligtelser. Standarden indeholder blandt andet krav om følgende oplysninger:

- Angivelse af niveauet i dagsværdihierarkiet samt dagsværdien ultimo regnskabsperioden.
- En beskrivelse af de værdiansættelsesteknikker og input, der er anvendt ved opgørelse af dagsværdien for aktiver og forpligtelser klassificeret i niveau 2 og 3 i dagsværdihierarkiet.
- En beskrivelse af eventuelle ændringer i værdiansættelsesteknikkerne, og en forklaring af grunden(e) hertil.
- En kvantitativ redegørelse af de væsentligste ikke-observerbare input, der er anvendt ved målingen af aktiver og forpligtelser klassificeret i niveau 3.

³ Dagsværdihierarkiet fremgår af IFRS 13, afsnit 72 – 90.

⁴ Jf. IFRS 13, afsnit 93.

⁵ Der henvises til IFRS 13, afsnit 94, der foreskriver, hvordan virksomheden skal opdele dens aktiver og passiver i passende grupper.

- Periodens gevinster og tab på aktiver og forpligtelser klassificeret i niveau 3, herunder en opdeling på dem, der er indregnet i resultatopgørelsen og dem, der er indregnet under anden totalindkomst.
- Størrelsen af periodens resultatførte urealiserede gevinster på niveau 3 aktiver og forpligtelser fordelt på de enkelte poster.
- Køb og salg af niveau 3 aktiver og forpligtelser i regnskabsperioden.
- Overførsler ind og ud af niveau 3, årsagerne til disse overførsler og virksomhedens politik for, hvornår overførsler mellem niveauer anses for at have fundet sted.
- Værdiansættelsesprocessen for aktiver og forpligtelser i niveau 3.
- En beskrivelse af følsomheden af dagsværdimålingen af niveau 3 aktiver og forpligtelser som følge af ændringer i ikke-observerbare input.
- En beskrivelse af, hvordan alternative rimelige antagelser om ikke-observerbare input ville påvirke dagsværdien af aktiver og forpligtelser i niveau 3.

Tilsynet skal gøre opmærksom på, at oplysningskravene i IFRS 13 er minimumskrav. Institutterne er derfor forpligtet til at give yderligere oplysninger, hvis minimumskravene i standarden ikke i tilstrækkelig grad hjælper regnskabsbruger med at forstå, hvordan instituttets aktiver og forpligtelser er værdiansat.

Det bemærkes, at oplysningskravene i IFRS 13 ligesom øvrige krav i IFRS ud fra en væsentlighedsvurdering kan udelades, hvis de er ubetydelige. Finanstilsynet skal i forbindelse hermed påpege, at det ved en sådan væsentlighedsvurdering ikke er tilstrækkeligt alene at se på størrelsen af aktiverne eller forpligtelserne, der er målt i niveau 3, men at usikkerheden ved målingen og de risici, denne medfører, samt andre relevante forhold også skal inddrages i vurderingen.

Det er i forbindelse med ovenstående vigtigt, at instituttet får givet de relevante oplysninger om finansielle instrumenter målt i niveau 3 på en måde, som vil gøre regnskabsbruger i stand til at vurdere forudsætninger og usikkerheder ved den måling af dagsværdi, der er foretaget.

Selvom ovenstående oplysningskrav alene gælder for de institutter, der aflægger regnskab efter IFRS, vil Finanstilsynet opfordre øvrige institutter til ligeledes at få givet relevante oplysninger om de finansielle instrumenter målt i niveau 3.

Det bemærkes, at oplysninger om dagsværdier er et af ESMA's fokusområder i 2014, og at Finanstilsynet derfor i forbindelse med regnskabskontrollen vil have fokus på disse oplysninger⁶.

---

⁶ Der kan i forbindelse hermed henvises til ESMA pressemeddelelse herom:

Danske kreditinstitutters oplysninger om kredit- og likvidetsrisici.

En nylig ESMA⁷ undersøgelse om sammenlignelighed mellem europæiske pengeinstitutters IFRS rapportering for så vidt angår udvalgte områder har vist, at der er forskelle i den måde, pengeinstitutterne implementerer IFRS reglerne på, og at der stadig er behov for forbedringer vedrørende gennemsigthed og sammenlignelighed, særligt i relation til oplysningsbestemmelserne i IFRS 7 – Financial Instruments. I forlængelse af ESMA-rapporten "Comparability of IFRS Financial Statements of Financial Institutions in Europe"⁸ har Finanstilsynet foretaget en stikprøvebaseret undersøgelse af nogle af de største danske pengeinstitutters oplysninger om kredit- og likvidetsrisici i de offentliggjorte årsrapporter for regnskabsåret 2012.

I overensstemmelse med ESMA-rapportens resultater finder Finanstilsynet, at de undersøgte danske pengeinstitutter mere eller mindre giver de efter IFRS 7 krævede oplysninger om kredit- og likvidetsrisiko, når også oplysningerne i ledelsesberetningen inddrages.

Finanstilsynets gennemgang viste dog, at ikke alle pengeinstitutter får givet krydshenvisninger til de oplysninger, der skal findes andre steder end i årsregnskabet (f.eks. ledelsesberetningen og risikorapporten), herunder ikke får tilkendegivet om disse oplysninger er reviderede, og at ikke alle får givet oplysninger om kontraktlige restløbetider for udstedte finansielle garantier.

Tilsynet skal pointere, at hvis man giver oplysninger, der kræves i IFRS 7.31 - 42 andre steder end i noterne, skal der, jf. IFRS 7.B6 gives tydelige krydshenvisninger til, hvor informationerne findes, og det skal tydeligt fremgå, at oplysningerne er reviderede. Endvidere er det et krav i henhold til IFRS 7.39 (a), at der skal vises en løbetidsanalyse af ikke-afledte finansielle forpligtelser (herunder udstedte finansielle garantikontakter), som viser de kontraktlige restløbetider. For udstedte finansielle garantikontrakter allokeres det maksimale garantibeløb til den periode, hvor garantien tidligst kan kræves indfriet, jf. IFRS.B11C(c).

Det er Finanstilsynets opfattelse, at klare oplysninger om eksponering, kreditkvalitet og koncentrationsrisiko, afhjælpning af kreditrisiko (fx ved sikker-

---

http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-1634_esma_public_statement_-_european_common_enforcement_priorities_for_2013_financial_statements_1.pdf

⁷ ESMA – European Securities and Markets Authority.

⁸ Offentliggjort 1. november 2013:

<http://www.esma.europa.eu/news/Press-Release-ESMA-Financial-institutions-must-improve-financial-statement-disclosures?t=326&o=home>

<http://www.esma.europa.eu/content/Review-Accounting-Practices-Comparability-IFRS-Financial-Statements-Financial-Institutions-E>

hedsstillelse eller derivater m.m.) og principper for værdiforringelse er nødvendige for, at investorerne kan vurdere den samlede kreditrisiko.

Tilsynet opfordrer derfor til, at kreditinstitutterne fremadrettet giver mere specifikke oplysninger, ikke mindst på følgende områder:

- *Sikkerheder.*
Til brug for regnskabsbrugernes vurdering af den samlede kreditrisiko anbefales, at pengeinstitutterne styrker oplysningerne om omsætteligheden og kvaliteten af deres sikkerhedsstillelse, samt at pengeinstitutterne oplyser, om værdien af sikkerhederne er større eller mindre end værdien af udlånene, således at det klart fremgår, hvordan man har behandlet en eventuel overskydende sikkerhedsstillelse ved beregning af blancoandelen.
- *Likviditetsreserver.*
Til brug for vurdering af likviditetsreserven anbefales det, at pengeinstitutterne viser en kvantitativ opdeling af likviditetsreserven specificeret på aktivtyper.
- *Generel anbefaling.*
Det anbefales, at sammenhængen mellem den kvantitative information og den verbale beskrivelse bliver mere klar, idet det i flere tilfælde var uklart, om der var givet de nødvendige kvantitative og kvalitative oplysninger. I forbindelse med løbetidsanalysen for de afledte og ikke-afledte finansielle forpligtelser skal der eksempelvis gives en beskrivelse af, hvorledes man styrer den likviditetsrisiko, som følger af de oplyste løbetider, jf. såvel IFRS 7.39 (c) som IFRS 7.BC58D. Det var i flere tilfælde uklart, om denne beskrivelse fremgik af selve noten, eller om beskrivelsen skulle findes et andet sted i årsregnskabet.

Det fremgik i øvrigt af undersøgelsen, at stort set ingen af de undersøgte pengeinstitutter gav oplysninger om forbearance og non-performing loans⁹. Forbearance kan beskrives som situationer, hvor långiver giver nogle lempelser i lånevilkårene, foretager en refinansiering eller lignende som følge af låntagers økonomiske vanskeligheder, mens non-performing loans kan beskrives som engagementer, der ikke kører normalt, enten fordi de er i restance, eller fordi det vurderes usandsynligt, at låntager kan betale sine gældsforpligtelser fuldt ud uden realisation af sikkerheder. IFRS indeholder ikke definitioner eller specifikke krav om sådanne oplysninger, men Finanstilsynet anbefaler, at kreditinstitutterne forbedrer informationerne om kreditrisiko på følgende måde:

---

⁹ Der kan i forbindelse hermed henvises til EBA FINAL draft Implementing Technical Standards on Supervisory reporting on forbearance and non-performing exposures under article 99(4) of Regulation (EU) No 575/2013.

- *Forbearance.*
Til brug for en bedre forståelse af pengeinstitutternes håndtering af låntagere i økonomiske vanskeligheder anbefales, at kreditinstitutterne så vidt muligt giver oplysninger af kvantitativ karakter om omfanget af de tiltag, som de benytter over for låntagere i økonomiske vanskeligheder (forbearance measures), herunder beskriver de tiltag, som de anvender over for disse låntagere, samt de risici som opstår i forbindelse med disse tiltag¹⁰.
- *Non-performing loans.*
Det anbefales, at kreditinstitutterne anfører, hvorledes de definerer og behandler non-performing loans samt beskriver relationen mellem non-performing loans, misligholdte lån og nedskrivninger.

Uanset at ovenstående specifikt er rettet mod de oplysninger, der skal gives i henhold til IFRS, er det Finanstilsynet opfattelse, at også kreditinstitutter, der anvender de danske regnskabsregler skal være opmærksomme på at give specifikke krydshenvisninger samt sikre revision af oplysningerne, hvis et noteoplysningskrav er efterlevet ved henvisning til oplysninger andetsteds i årsrapporten, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 84, stk. 2. Endvidere er det tilsynets opfattelse, at de nævnte anbefalinger med fordel også kan følges af kreditinstitutter, der aflægger regnskab efter de danske regler.

Mere fokuserede årsrapporter

Finanstilsynet er efter dialog med nogle revisionsfirmaer blevet gjort opmærksom på, at flere virksomheder ønsker at gøre deres årsrapporter mere relevante og overskuelige, ved at have fokus på relevante og væsentlige oplysninger. Dette ønske er blandt andet fremkommet på baggrund af, at oplysningsforpligtelserne i IFRS løbende er blevet udbygget. Sidstnævnte kan medføre, at virksomhedernes årsrapporter bliver mere omfattende med risiko for, at de væsentligste oplysninger i årsrapporten kan være vanskelige at identificere.

Det er både i henhold til IFRS og de danske regnskabsregler ud fra en væsentlighedsvurdering tilladt ikke at gengive oplysninger, som er ubetydelige. Endvidere er det et krav, at årsrapporten skal udarbejdes på en klar og overskuelig måde¹¹.

Det er dog ikke umiddelbart Finanstilsynets vurdering, at årsrapporter fra danske finansielle virksomheder har et sådant omfang, at de generelt frem-

¹⁰ Der henvises i øvrigt til ESMA's Treatment of Forbearance Practices in IFRS Financial Statements of Financial Institutions:

www.esma.europa.eu/system/files/2012-853.pdf

¹¹ Jf. lov om finansiell virksomhed § 188 og IAS 1, afsnit 31

står som uoverskuelige. Dette betyder imidlertid ikke, at der ikke er behov for at arbejde med at gøre årsrapporterne mere relevante og overskuelige.

Finanstilsynet har eksempelvis bemærket, at en del kreditinstitutters årsrapporter med fordel kunne forbedres, ved at institutterne giver mere specifik information i deres regnskab, eksempelvis i anvendt regnskabspraksis. Det er tilsynets vurdering, at nogle institutter i anvendt regnskabspraksis blot gengiver reglerne i regnskabsstandarderne eller de danske regnskabsregler, uden at give regnskabslæseren et indblik i, hvordan virksomheden reelt håndterer de regnskabsposter og skønsmæssige vurderinger, som den anvendte regnskabspraksis vedrører. Tilsynet vil derfor opfordre til, at informationerne i højere grad tilpasses den enkelte virksomhed, således at oplysningerne får større relevans for regnskabslæseren.

Finanstilsynet skal samtidig gøre opmærksom på, at hvis et institut ud fra en væsentlighedsvurdering ønsker at udelade en række oplysninger fra årsrapporten, selvom IFRS eller regnskabsbekendtgørelsen som udgangspunkt stiller krav om dem, skal instituttet sikre sig, at der er tale om uvæsentlige oplysninger og sikre sig, at væsentlighedsvurderingen kan underbygges med dokumentation. Tilsynet skal i forbindelse med væsentlighedsvurderingen henlede institutternes opmærksomhed på Fondsrådets væsentlighedsnotat, der er offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside¹². I notatet fremgår, hvordan Finanstilsynet arbejder med væsentlighed. Endvidere kan henvises til den praksis, der følger af de af Fondsrådet og Finanstilsynet offentliggjorte afgørelser, der også kan ses på Finanstilsynets henholdsvis Fondsrådets hjemmeside.

Institutterne skal herudover være opmærksomme på kravene i de danske regnskabsregler om opstilling af resultat og balance, som fremgår i skematisk form af bilagene til bekendtgørelsen¹³. Det fremgår af bekendtgørelsen, at det er muligt at sammendrage poster af samme art eller funktion, hvis posterne kun indeholder uvæsentlige beløb, ligesom det er muligt at tilføje nye poster, hvis beløbet for en ny post er væsentlig og hvis arten eller funktionen af den nye post er forskellig fra de andre poster.

Hvis det kan dokumenteres, at oplysningerne ikke er væsentlige og instituttet som følge heraf vælger at undlade at give oplysninger, vil det efter tilsynets opfattelse være hensigtsmæssigt, hvis instituttet kort forklarer sine valg i årsrapporten af hensyn til regnskabslæseren.

---

¹² <http://www.finanstilsynet.dk/da/Regler-og-praksis/Regnskabskontrol/Vejledninger/Notat-vurdering-vaesentlighed.aspx>

¹³ Jf. Regnskabsbekendtgørelsen for kreditinstitutter § 4, samt bekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Hektarpriser på landbrugsjord

Finanstilsynet har i de seneste to års orienteringsbreve oplyst om de hektarpriser på dyrkbar landbrugsjord, som tilsynet har taget udgangspunkt i ved undersøgelser og andre værdiansættelser, hvor dyrkbar jord værdiansættes ved nedskrivningsberegninger og solvensbehovsreservationer. Behovet for oplysningerne har bundet i de betydelige risici og det meget lave antal handler, der har været i landbrugssektoren.

De udmeldte priser blev første gang omtalt i orienteringsbrevet i 2011 og tog udgangspunkt i Finanstilsynets vurderingsfolks opgørelse af aktuelle jordpriser. I april 2012 blev der foretaget en opjustering af hektarpriserne på Lolland/Falster fra 160.000 kr. pr. hektar til 175.000 kr. pr. hektar, som blev omtalt i orienteringsbrevet i 2012¹⁴. Udover denne justering vurderede tilsynet, at de udmeldte priser fra 2011 var realistiske og udtryk for de priser, man kunne konstatere lokalt.

Selvom markedet fortsat er præget af et begrænset antal handler, er det tilsynets vurderingsfolks vurdering, at det udmeldte niveau fra 2012 fortsat er gældende. Finanstilsynet vil i det kommende år ved vurderinger og beregninger af nedskrivninger og solvensbehovsreservation derfor tage udgangspunkt i de værdier, der blev udmeldt i orienteringsbrevet 2012:

Ha-priser på dyrkbar landbrugsjord uden bygninger

Område	Kr./ha
Vendsyssel	145.000
Himmerland/Thy/Mors	150.000
Midtjylland	135.000
Østjylland	145.000
Vestjylland	120.000
Nordvestjylland	140.000
Sønderjylland	135.000
Fyn	140.000
Midt- og Vestsjælland	140.000
Sydsjælland/Stevns/Møn	150.000
Lolland/Falster	175.000

Praktiske oplysninger om revision

Revisorer for finansielle virksomheder skal certificeres fra 2014

Folketinget har den 21. maj 2013 vedtaget en ændring af lov om finansiell virksomhed, der medfører, at revisorer, der påtegner årsrapporter for pen-

¹⁴ Orienteringsbrevene fra 2011 og 2012 kan findes på tilsynets hjemmeside under "sektornyf".

geinstitutter, realkreditinstitutter, forsikringsselskaber samt tværgående pensionskasser, skal være certificeret af Finanstilsynet.

Lovændringen er et led i bestræbelserne på at opretholde tilliden til den finansielle sektor.

Der indføres 2 certificeringsordninger for henholdsvis penge- og realkreditinstitutter samt forsikringsselskaber/tværgående pensionskasser.

For at blive certificeret skal revisor have beskæftiget sig med revision af den type virksomhed, der ønskes certificering til, i et nærmere specificeret antal timer indenfor de seneste 5 år. Endvidere skal revisor løbende gennemføre en efteruddannelse specifikt rettet mod finansiell virksomhed, udover den efteruddannelse, der kræves for andre godkendte revisorer.

Det vil herudover indgå i Finanstilsynets vurdering af revisors opnåelse eller bibeholdelse af en certificering, om revisor har eller har haft en sag ved Revisornævnet, er blevet pålagt strafansvar for overtrædelse af relevant lovgivning eller i øvrigt har udvist en adfærd, der giver grund til antage, at revisor ikke vil varetage hvervet på betryggende vis.

De finansielle virksomheder skal derfor sikre sig, at de revisorer, der vælges på førstkommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde efter 1. januar 2014, er certificerede af Finanstilsynet.

Såfremt revisor er valgt for en flerårig periode, skal virksomhederne på tidspunktet for førstkommende generalforsamling eller repræsentantskabsmøde efter 1. januar 2014 sikre sig, at de valgte revisorer er certificerede. Hvorvidt revisorerne har opnået denne certificering, vil fremgå af Erhvervsstyrelsens oplysninger om statsautoriserede revisorer i tilknytning til CVR-registret.

Konsekvenser som følge af ny revisionsbekendtgørelse

Finanstilsynet har i 2013 udstedt en ny revisionsbekendtgørelse¹⁵. Bekendtgørelsen finder anvendelse første gang ved revisionen af årsrapporten for 2013.

Formålet med den nye revisionsbekendtgørelse er at styrke kvaliteten af den udførte revision og rapporteringen heraf til bestyrelsen i de finansielle virksomheder. Derudover skal bekendtgørelsen mindske usikkerheden om omfanget af det arbejde, der ligger til grund for de særlige rapporteringskrav fra revisor til bestyrelsen via revisionsprotokollen. Bekendtgørelsen indeholder et nyt bilag 2, der beskriver de handlinger m.v., der forventes udført for,

---

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 1024 af 21. august 2013 om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner

at revisor kan afgive de enkelte konklusioner og oplysninger i revisionsprotokollen. Beskrivelsen af de arbejdshandlinger i bilag 2 afspejler på de fleste områder, hvad mange revisorer for finansielle virksomheder allerede i dag udfører. Dog er der områder, hvor Finanstilsynet lægger op til, at revisor udfører flere handlinger, end der generelt udføres i dag. Blandt disse områder kan nævnes revisors handlinger i forhold til vurderingen af forudsætningen om fortsat drift (going concern og solvens), samt at revisors arbejde i forhold til virksomhedens forretningsgange og interne kontroller, med den nye revisionsbekendtgørelse, kædes tæt sammen med de krav, der stilles til virksomhederne i ledelsesbekendtgørelserne.

Ledelserne i virksomhederne må, som følge af den nye revisionsbekendtgørelse, derfor påregne, at revisor i højere grad interesserer sig for ledelsens opgørelse af solvensbehov samt virksomhedens efterlevelse af ledelsesbekendtgørelsen i form af politikker, forretningsgange og interne kontroller.

Administration af whistleblower-ordninger

Finanstilsynet har i forbindelse med indførsel af whistleblower-ordninger i CRD 4 modtaget en række henvendelser om muligheder for at henlægge administrationen af en sådan ordning i intern revision.

Finanstilsynet skal henlede opmærksomheden på, at intern revision ikke må administrere whistleblower-ordninger, da dette ikke er en revisionsopgave, jf. revisionsbekendtgørelsen § 21, stk. 2. Intern revision skal kunne revidere alt i virksomheden, herunder også whistleblower-ordninger. Derfor må intern revision kun påtage sig revisionsopgaver. Intern revision må gerne se indkomne henvendelser til ordningen, men ikke være en del af administrationen. Intern revision må for eksempel ikke være med til at bestemme, hvad der skal ske med henvendelser til ordningen, og hvem de enkelte henvendelser skal sendes videre til. Hvis bestyrelsen på baggrund af en henvendelse måtte ønske at få foretaget revision af et specifikt område i virksomheden, kan denne revision naturligvis godt udføres af intern revision.